

PRAVILNIK
O ZAŠTITI OD POŽARA

rujan, 2013. godina

I	TEMELJNE ODREDBE	3
II	MJERE ZAŠTITE OD POŽARA	4
	1. OSNOVNE MJERE ZAŠTITE OD POŽARA.....	6
	A) Građevinske mjere.....	6
	Izlazi i izlazni putovi	7
	Otvori u zidovima.....	7
	Zidovi, stupovi i stropovi.....	8
	Pokrovi i krovišta.....	9
	Dimnjaci.....	9
	Prometnice i prilazi.....	9
	B) Električne instalacije i uređaji.....	10
	C) Gromobranska instalacija.....	12
	D) Mjere zaštite od požara na ventilacijskim ili klimatizacijskim sustavima.....	12
	2. OSTALE MJERE ZAŠTITE OD POŽARA.....	13
	a) Općenito.....	13
	Vatrogasni aparati.....	14
	Hidrantska instalacija.....	15
	Sustav za dojavu požara.....	16
	Panik rasvjeta.....	17
	Mjere zaštite od požara u administrativnim i pomoćnim prostorijama.....	17
	Održavanje čistoće.....	18
	Odobrenje i dokumentacija.....	19
	Mjere zaštite od požara na održavanju voznog parka.....	20
	Mjere zaštite od požara u prostorijama gdje se nalaze trošila koja uzimaju zrak za izgaranje iz prostorije.....	20
	Mjere zaštite od požara na plinskim instalacijama.....	21
	Mjere zaštite od požara prilikom skladištenja zapaljivih tekućina u građevinama.....	22
	Mjere zaštite od požara pri pretakanju, uporabi i skladištenju lož – ulja.....	24
III	USTROJSTVO I NAČIN OBAVLJANJA UNUTARNJE KONTROLE PROVEDBE MJERA ZAŠTITE OD POŽARA	25
	a) Općenito.....	25
	b) Kontrola ispravnosti opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara.....	27
IV	UPOZNAVANJE RADNIKA S OPASNOSTIMA IZ ZAŠTITE OD POŽARA	28
	a) Osposobljavanje radnika.....	28
	b) Upoznavanje radnika s opasnostima na radnom mjestu.....	28
V	OBVEZE RAVNATELJA I DRUGIH RADNIKA ZA PROVEDBU MJERA ZAŠTITE OD POŽARA I ODGOVORNOSTI ZBOG NEPRIMJENE PROPISANIH ILI NAREĐENIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA	29
	a) Obveze ravnatelja.....	29
	b) Obveze radnika u provedbi mjera zaštite od požara.....	30
	c) Odgovornosti zbog neprimjene propisanih i naređenih mjera zaštite od požara.....	30
VI	DUŽNOSTI RADNIKA U SLUČAJU NASTANKA POŽARA	32
VII	PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	33
	PRILOZI PRAVILNIKA	34

Na temelju odredbe članka 21. Zakona o zaštiti od požara ("Narodne novine" br. 92/10.) i odredbe članka 59.a, stavak 1. Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine“ br. 150/08., 71/10., 139/10., 22/11., 84/11., 12/12., 35/12., 70/12. i 82/13.), a sukladno odredbi člankom 3. Pravilnika o sadržaju općeg akta iz područja zaštite od požara ("Narodne novine" br. 116/11.) sanacijski upravitelj Opće bolnice Virovitica (u daljnjem tekstu: ustanove) donosi:

P R A V I L N I K

O ZAŠTITI OD POŽARA

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom razrađuju se pojedine odredbe Zakona o zaštiti od požara, propisa donesenih na temelju Zakona, kao i drugih zakona i propisa čijim se pojedinim odredbama uređuju pitanja od značaja za sprečavanje požara i drugih nesreća te gubitak ili oštećenje sredstava za rad i zaštita života i zdravlja ljudi.

Članak 2.

Ovim Pravilnikom uređuje se:

- mjere zaštite od požara kojima se otklanja ili smanjuje opasnost od nastanka požara,
- način upoznavanja radnika prilikom stupanja na rad ili rasporeda s jednog na drugo radno mjesto o opasnostima od požara na tom radnom mjestu,
- obveze radnika zaduženih za održavanje u ispravnom stanju opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara,
- obveze ravnatelja i drugih radnika za provedbu mjera zaštite od požara i odgovornosti zbog neprimjenjivanja propisanih ili naređenih mjera zaštite od požara,
- dužnosti radnika u slučaju nastanka požara,
- prijelazne i završne odredbe.

Članak 3.

Sastavni dio ovog Pravilnika su:

- plan i program osposobljavanja radnika,
- upisnik o održavanju vatrogasnih aparata (redovni, periodični pregled i kontrolno ispitivanje),
- popis i raspored vatrogasnih aparata,
- rješenje MUP – a o kategorizaciji objekta,

Članak 4.

Projektna dokumentacija, razne analize, nalazi i mišljenja, uvjerenja, svjedodžbe, upisnici i druge isprave iz područja zaštite od požara pohranjuju se u zbirku isprava.

Isprave iz stavka 1. ovog članka pohranjuju se i čuvaju kod odgovorne osobe za zaštitu od požara.

Članak 5.

Sustav zaštite od požara i tehnoloških eksplozija obuhvaća norme ponašanja radnika i trećih osoba za vrijeme rada, kretanja i zadržavanja u građevinama Ustanove, kao i tehničke normative, norme i upute u svezi građevina, pogona i drugih sredstava rada.

Zaštita od požara obuhvaća skup mjera i radnji, normativne, upravne, organizacijske, tehničke, obrazovne i propagandne naravi utvrđene Zakonom, podzakonskim aktima, odlukama tijela jedinica lokalne uprave i samouprave i ovim Pravilnikom, čijim se izborom i primjenom postiže veći stupanj zaštite od požara.

Članak 6.

Svaki radnik dužan je provoditi mjere zaštite od požara na svom radnom mjestu i mjestu rada na način kako je utvrđeno Zakonom, podzakonskim aktima, odlukama tijela jedinica lokalne uprave i samouprave, ovim Pravilnikom i drugim posebnim uputama, upozorenjima i/ili zabranama.

Obveze provođenja mjera zaštite od požara utvrđene stavkom 1. ovog članka odnose se na sve osobe koje se po bilo kojem osnovu nalaze na radu u Ustanovi radi privremenog ili povremenog obavljanja posla te radi obavljanja posla po posebnom ugovoru.

Radnici drugih društava, pravnih ili fizičkih osoba koje obavljaju određene poslove za Ustanovu dužni su provoditi mjere zaštite od požara prilikom obavljanja tih radnji i držati se naredbi i uputa odgovorne osobe.

Odgovornu osobu za provođenje mjera zaštite od požara prije početka izvođenja radova imenuje vanjski izvođač radova, koji je dužan ime odgovorne osobe navesti u zahtjevu za izdavanje dozvole za rad koju mu izdaje ravnatelj Ustanove.

II. MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 7.

U cilju otklanjanja uzroka nastajanja požara, spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom u građevinama, građevinskim dijelovima i prostorima te na ostalim prostorima, razvrstanim u treću kategoriju ugroženosti, primjenjuju se mjere zaštite od požara koje se odnose na:

- projektiranje i izvođenje radova na adaptaciji i/ili rekonstrukciji na postojećim građevinama i građevinskim dijelovima, odnosno projektiranje i izgradnju novih

građevina i građevinskih dijelova, kao i izgradnju privremenih te ugradnju uređaja i opreme u njima,

- izvođenje i održavanje raznih instalacija (elektroinstalacija, plinskih, gromobranskih, ventilacijskih, toplinskih, kanalizacijskih, za transport tekućina i sl.) tako da ne predstavljaju opasnost od požara, opasnost u slučaju nastanka požara i njegovog širenja ili opasnost uslijed njihove nepristupačnosti u slučaju nastanka požara,
- skladištenje i čuvanje zapaljivih tekućina i plinova, eksplozivnih, otrovnih i drugih opasnih tvari u za to izgrađenim građevinama ili na prostorima,
- čuvanje i korištenje zapaljivih tekućina, tekućih plinova i drugih opasnih tvari koje se drže u građevinama Ustanove za potrebe radnog procesa za rad jedne smjene, te u drugim pomoćnim prostorijama,
- pretakanje, prijevoz i prenošenje zapaljivih i eksplozivnih tvari,
- skladištenje sirovina, poluproizvoda i gotovih proizvoda, a posebno lako zapaljivih, eksplozivnih i drugih opasnih tvari,
- određivanje mjesta i uvjeta za čuvanje masnih krpa, pamučnjaka i drugih zapaljivih i samozapaljivih otpadaka koji se nalaze u prostorijama Ustanove.
- određivanje posebnog načina zaštite u građevinama i njihovim dijelovima u kojima se koriste zapaljive tekućine ili druge zapaljive opasne tvari koje zbog isparavanja ili stvaranja eksplozivnih smjesa mogu prouzročiti požar i/ili eksploziju (kotlovnica, stanica za tekući kisik, klorna stanica i sl.),
- postavljanje raznih upozorenja, uputa, informacija i oznaka zabrana (o pušenju, unošenju otvorene vatre, zabrani zavarivanja i sl.),
- održavanje čistoće u prostorima Ustanove, odnosno uklanjanje zapaljivih tvari na za to određena mjesta,
- označavanje i održavanje ulaza, izlaza, prolaza i protupožarnih putova unutar građevina i prostora oko njih za prilaz, odnosno prolaz vatrogasnih vozila,
- opskrbljenost građevina i građevinskih dijelova, vatrogasnim aparatima i drugim propisanim uređajima i opremom za gašenje požara, a čiji se broj i vrsta utvrđuje Pravilnikom o vatrogasnim aparatima ("Narodne novine" br. 101/11.).

Članak 8.

Prilikom određivanja mjera zaštite od požara koriste se postojeći zakonski i tehnički propisi i mjere zaštite (osnovne mjere zaštite od požara), a ostale mjere zaštite od požara reguliraju se ovim Pravilnikom kojim se propisuju dodatne mjere zaštite od požara.

1. OSNOVNE MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 9.

Pod osnovnim mjerama zaštite od požara u ovom Pravilniku smatraju se građevinske mjere zaštite od požara, mjere zaštite od požara na električnim uređajima i instalacijama, mjere zaštite od požara na gromobranskim instalacijama te mjere zaštite od požara na instalacijama grijanja i ventilacije.

A) Građevinske mjere zaštite od požara

Članak 10.

Pod građevinskim mjerama zaštite od požara smatra se svaka građevinska aktivnost prilikom adaptacije i/ili rekonstrukcije, odnosno gradnje, čiji je cilj:

- zaštita osoba koje se nalaze u građevini, odnosno građevinskim dijelovima,
- zaštita drugih osoba koje se nalaze u njihovoj neposrednoj blizini,
 - sprečavanje širenja požara-lokaliziranje požara na prostor u kojem je nastao (prvenstveno izvan područja građevine i njenih dijelova),
- očuvanje same građevine i njenih dijelova.

Tabela tipova konstrukcija zgrada prema njihovoj unutarnjoj otpornosti prema požaru - prema HRN U.J1.240

Vrsta građevinske konstrukcije	Standardi za ispitivanje otpornosti prema požaru	Stupanj otpornosti prema požaru - standardni tipovi konstrukcija					
		POLOŽAJ	I	II	III	IV	V
			Bez otpornosti	Mala otpornost	Srednja otpornost	Veća otpornost	Velika otpornost
1	2	3	4	5	6	7	8
Nosivi zidovi Nosivi stupovi Nosive grede	U.J1.090 U.J1.100 U.J1.114	unutarnji požarnog sektora	-	1/2	1,0	2,0	3,0
Međukatna konstrukcija	U.J1.110		-	1/4	1/2	1,0	2,0
Krovni pokrivač	U.J1.140		-	1/4	1/2	3/4	1,0
Nenosivi pregradni i fasadni zidovi	U.J1.090		1/4	1/4	1/4	1/4	1/2
Konstrukcija evakuacijskog puta		Granica požarnog sektora	1/4	1/2	1,0	2,0	3,0
Zidovi	U.J1.090		1	1	1,5	2,0	3,0
Međuetažne konstrukcije	U.J1.110		1/2	1/2	1,0	1,5	2,0
Otvori	U.J1.180		1/2	1/2	1,0	1,0	1,5

Članak 11.

Građevinske mjere zaštite treba provoditi prilikom adaptacije i/ili rekonstrukcije ili gradnje nove građevine ili dijelova građevine.

Provođenje mjera zaštite od požara prilikom građenja nadziru - od davanja posebnih uvjeta građenja za ishodaenje lokacijske dozvole, preko davanja suglasnosti na projektnu dokumentaciju za ishodaenje građevinske dozvole do sudjelovanjem u komisijama za izdavanja uporabne dozvole - nadzornici zaštite od požara nadležnih Policijskih uprava.

Članak 12.

Građevinske mjere zaštite od požara sastoje se i od pregleda postojećeg stanja građevine i njenih dijelova, materijala i konstrukcija u određenim rokovima te izvođenja građevinskih radova po dokumentaciji za koju je dana suglasnost.

Građevinske konstrukcije se pregledavaju radi utvrđivanja stanja otpornosti protiv požara.

Izlazi i izlazni putovi

Članak 13.

Cjelokupan prostor na hodnicima i stubištima te drugim evakuacijskim putovima mora uvijek biti slobodan i nezakrčen i mora iznositi minimalno 0,8 m.

Gazna površina podova na izlazima i izlaznim putovima ne smije imati nikakvih mehaničkih oštećenja, napuknuća te na smije biti neravna, niti imati nagle promjene visina.

Članak 14.

Na izlazima i izlaznim putevima namijenjenim za evakuaciju smjer izlaska mora biti vidljivo označen natpisom i strelicom (standardnim simbolima) tako da su vidljivi i danju i noću.

Članak 15.

Putovi evakuacije moraju biti izvedeni i smješteni tako da neovisno vode na ulicu ili otvoren siguran prostor dovoljno prostran da se osobama koje sudjeluju u evakuaciji omogući odmicanje od građevine te brzo i sigurno napuštanje tog prostora.

Najveća dužina puta evakuacije osoba do sigurnog prostora može iznositi 50 m u prizemnim i 30 m u katnim objektima.

Dužina puta evakuacije može se odrediti i računski koristeći pri tome horizontalnu brzinu kretanja osobe i vrijeme koje se smatra dovoljnim za udaljavanje do sigurnog prostora, te otpornost konstrukcije na požar.

Rukohvati i ograde na stubištu trebaju biti stabilno pričvršćeni za konstrukciju građevine.

Otvori u zidovima

Članak 16.

Sva vrata u građevini ili građevinskom dijelu moraju se lako zatvarati i otvarati.

Sva vrata iz prostorija gdje se zadržava veći broj ljudi se moraju otvarati u smjeru izlaženja (evakuacije), a na vratima se ne smije mijenjati smjer otvaranja niti se smiju privremeno ili stalno ukloniti.

Ako su vrata ostakljena, staklo na njima ne smije biti napuknuto ili razbijeno.

Sva vrata u skladištima moraju biti od negorivog materijala, a vrata između požarnih sektora moraju imati odgovarajuću vatrootpornost, ovisno o požarnom opterećenju više opterećenog požarnog sektora.

Članak 17.

Svi prozori predviđeni za otvaranje moraju se lako dati otvarati i zatvarati s poda.

Prozori se kao nadsvjetla mogu postavljati u pregradnim zidovima samo unutar požarnog sektora.

Prozorska stakla ne smiju biti napuknuta ili razbijena.

Zidovi, stupovi i stropovi

Članak 18.

Sve preinake na zidovima mogu se obavljati samo na temelju dobivene suglasnosti na tehničku dokumentaciju od inspekcije zaštite od požara kad se radi o rekonstrukciji ili gradnji nove građevine za koju treba građevinska dozvola ili suglasnost ravnatelja ustanove za ostale slučajeve.

Oštećenja na zidovima (pukotine, otpadanje) treba popraviti. Popravak se vrši sa materijalom istih protupožarnih karakteristika kao i prijašnji.

U blizini zidova od gorivog materijala ne smiju se postavljati naprave za zagrijavanje niti drugi izvori topline.

Članak 19.

Zaštitni premazi (boje) trebaju se obnavljati ako su se počeli ljuštiti ili otpadati.

Premazi se ne smiju stavljati na stare premaze već se površina prije mora detaljno očistiti.

Pregled zidova i stropova mora se obavljati jedanput u godini, požarnih zidova svakih šest mjeseci, a mjesta prolaska instalacija kroz požarne zidove svaka tri mjeseca.

Članak 20.

U prostorijama gdje može doći do razlijevanja zapaljivih tekućina na smiju se postavljati pokrivači od gorivog materijala, pod mora biti nepropustan bez pukotina i oštećenja, prostorija mora imati osigurano ventiliranje i direktan izlaz u neugrožen prostor. Ovakvi prostori moraju imati vrata koja se otvaraju u pravcu evakuacije bez obzira na broj osoba koji se zadržava u ugroženom prostoru.

Svi podovi bez obzira na kakvu su međukatnu konstrukciju postavljeni ne smiju imati nezaštićene otvore. Svaki otvor ili oštećenje u podu radi izvođenja bilo kakvih radova mora se odmah dovesti u prijašnje stanje. Otvori za provođenje instalacija moraju biti zabrtvljeni vatrootpornim materijalom.

Pregled podova treba vršiti jedanput godišnje, a pokrivača i eventualnih otvora svakih šest mjeseci.

Pokrovi i krovišta

Članak 21.

Pri izgradnji krovišta treba se držati sljedećeg:

- električna trošila i razvod el. instalacije ukoliko se polaže na drvenu krovnu konstrukciju treba izolacijskim materijalom odvojiti od gorive podloge,
- konstrukcija krovišta treba imati optimalnu otpornost protiv požara, a najmanje 30 min., što se kod neotpornih konstrukcija postiže protupožarnim premazima.

Članak 22.

Krovni pokrivač ne smije imati mehanička oštećenja.

Ako je krovište izvedeno s određenom otpornosti protiv požara, nosive krovne konstrukcije i pokrivači ne smiju se popravljati s gorivim materijalom.

U prostoru tavana ne smiju se ostavljati niti držati nikakvi gorivi građevinski materijali niti predmeti koji mogu uzrokovati požar.

Ako se upotrebljava izolacijska masa u vrućem stanju, topljenje mase ne smije se obavljati na krovnom prostoru, već se mora dopremiti na krovište u zatvorenim posudama.

Dimnjaci

Članak 23.

Vratašca dimnjaka moraju se izvesti iz čvrstog i nezapaljivog materijala, s okvirom koji mora biti dobro pripasan otvoru i bez mogućnosti propuštanja dima.

Vratašca se stavljaju u pravilu u podrumu - prizemlju i na tavanu. Ne smiju biti u skladišnim prostorijama, spremištima, garažama, prostoru za preradu ili smještaj lako zapaljivih tvari.

Pristup do vratašca mora uvijek biti slobodan.

Zidovi zidanih dimnjaka u tavanskim prostorijama ili potkrovlju i iznad njega moraju biti bez oštećenja i pukotina.

Pregled dimnjaka treba obaviti prije početka loženja i nakon završetka sezone loženja.

Prometnice i prilazi

Članak 24.

Pristupne ceste i požarni putovi moraju biti stalno održavani glede sposobnosti za promet vozilima tako:

- da se čiste od snijega,
- da se na njima ne obavljaju nikakvi građevinski radovi (prekop) dok nije osiguran drugi pristup do građevina (zaobilaznica, premoštenje prekopa i sl.),
- da nisu zakrčeni vozilima,
- da su opskrbljeni odgovarajućom signalizacijom i znakovima.

B) Mjere zaštite od požara na električnim instalacijama i uređajima

Članak 25.

U glavnom razvodnom ormaru kao i u razvodnim ormarićima u pojedinim prostorijama moraju biti postavljene jednopolne sheme električnih instalacija sa svim potrebnim podacima.

Članak 26.

Za isključenje električne energije nakon završenog rada ili u slučaju hitne potrebe (požar i sl.) moraju na odgovarajućim mjestima biti izvedene glavne sklopke.

Sklopke iz stavka 1. ovog članka treba postaviti izvan zone opasnosti od požara i eksplozija.

Članak 27.

Zabranjeno je upotrebljavati krpane, neispravne ili predimenzionirane električne topive osigurače kao i postavljati provizorne električne instalacije.

Topivi osigurači i automatske sklopke moraju biti tako dimenzionirani da se vodovi ne mogu pregrijavati.

Kraj svakog osigurača i sklopke moraju biti postavljene oznake kojem strujnom krugu pripada osigurač i sklopka.

Izmjenu električnih osigurača ili druge poslove na električnim instalacijama i uređajima mogu obavljati samo zaduženi i ovlašteni električari.

Zamjena osigurača mora se obavljati samo originalnim ulošcima. Ispitivanje zaštite od električnog udara i preopterećenja mora se obavljati svakih 24 mjeseca, a nađene nedostatke treba odmah ukloniti.

Članak 28.

Razvodni ormari moraju biti tako izvedeni da odgovaraju uvjetima koji vladaju u pojedinim prostorijama gdje su postavljeni.

Prostor oko razvodnih ormara mora uvijek biti slobodan. Razvodni ormari moraju biti zaključani kako bi se onemogućio pristup neovlaštenim osobama.

Ključevi ormara moraju se nalaziti kod odgovorne osobe, odnosno za to određenom mjestu u prostoru glavnog razvodnog ormara.

Razvodni ormari moraju biti tako izvedeni da pri isključenju el. energije ostanu uključena trošila za nužnu rasvjetu. Prilikom nestanka napona iz mreže, ta se trošila trebaju automatski napajati iz pomoćnog elektroenergetskog izvora.

Članak 29.

Sklopke u razvodnim ormarima moraju biti tako izvedene da odgovaraju uvjetima koji vladaju u pojedinim prostorijama, te moraju odgovarati zahtjevima glede njihove namjene.

U pojedinim prostorijama moraju se u ormare postavljati sklopke koje isključuju cjelokupnu instalaciju osim sigurnosnog osvjetljenja.

Na sklopkama moraju biti jasno označeni položaji isključenog i uključenoga stanja.

Članak 30.

Električne instalacije i trošila moraju biti tako izvedeni i održavani da mjesta gdje se koriste ne predstavljaju opasnost od požara, ne smiju se postavljati ispod vodovodnih instalacija.

Električne instalacije u prostorijama sa uvijek prisutnom vlagom moraju biti izvedene u odgovarajućem stupnju mehaničke zaštite.

Stupanj mehaničke zaštite ima oznaku "IP" pored koje su postavljeni odgovarajući brojevi. Što su brojevi veći, veći je stupanj mehaničke zaštite el. instalacije. Prvi broj određuje zaštitu od prodora čvrstih čestica, a drugi od prodora vode.

Članak 31.

Električni kabeli postavljeni na podnim površinama ili pri prolazu kroz čvrstu pregradnu stjenku moraju biti izvedeni u dodatnoj mehaničkoj zaštiti. Nadžbukno postavljeni el. kablovi moraju biti obujmicama uredno pričvršćeni za podlogu.

Napojni električni kabeli na mjestu ulaska u mobilni el. uređaj moraju biti ojačani uvodnicama izvedenim iz materijala koji neće izazvati oštećenje el. izolacije kabla pri uporabi uređaja.

Članak 32.

O svakom obavljenom pregledu i ispitivanju el. instalacija i uređaja ispitivač je dužan izdati zapisnik iz kojeg će biti vidljivo koji su nedostaci prilikom pregleda utvrđeni i što se treba učiniti da se ukloni nedostatak glede zaštite od požara.

Električne instalacije i uređaji moraju se stalno održavati sukladno važećim normama i odredbama propisa za određene uređaje i instalacije.

C) Mjere zaštite od požara na gromobranskim instalacijama

Članak 33.

Na svim građevinama u kojima se obavlja djelatnost ili borave ljudi moraju biti postavljene gromobranske instalacije u skladu sa tehničkim propisima o gromobranima.

Gromobranska instalacija mora biti izvedena, održavana i postavljena tako da se spriječi svaka mogućnost nastanka požara zbog atmosferskog pražnjenja.

O gromobranskim instalacijama svih građevina mora postojati tehnička dokumentacija i mora se voditi reviziona knjiga gromobranskih instalacija.

Članak 34.

Pregled gromobranskih instalacija tijekom upotrebe mora se obavljati:

- poslije svakog popravka,
- nakon svakog udara groma u građevinu ili instalaciju,
- u redovnim periodičnim razmacima, ovisno o vrsti građevine ili njenog građevinskog dijela.

Pregled gromobranske instalacije za objekte kod kojih je spojeno uzemljenje gromobranske instalacije sa zaštitnim uzemljenjem elektroenergetskog postrojenja vrši se svake 2 godine.

O svakom pregledu mora se sastaviti zapisnik u koji se unose svi podaci i vrijednosti dobivene pregledom i mjerenjem i iz njega se mora vidjeti da li je instalacija ispravna i koji su popravci eventualno potrebni na njoj.

D) Mjere zaštite od požara na ventilacijskim ili klimatizacijskim sustavima

Članak 35.

Ventilacijski ili klimatizacijski kanali moraju biti izrađeni iz materijala otpornih na požar sukladno HRN DIN 4102 dio 6.

Ventilacijski kanali moraju se periodično čistiti i održavati i to najmanje jednom godišnje, a ventilacijski kanali iz prostorija za pripremu hrane svaka 3 mjeseca.

O čišćenju iz stavka 2. ovog članka mora se voditi evidencija.

Članak 36.

Ventilacijski kanali koji prolaze kroz zidove koji čine granice požarnih sektora, moraju imati postavljene protupožarne zaklopke, vatrootpornosti jednake vatrootpornosti zidova kroz koji prolaze.

Korisnik ili vlasnik ventilacijskog ili klimatizacijskog sustava mora posjedovati tehničku i atestnu dokumentaciju za navedene ugrađene elemente zaštite od požara u instalaciji ventilacije. Funkcionalnost i ispravnost ugrađenih zaklopki, sukladno članku 39. i 40.

Zakona o zaštiti od požara, mora se ispitati najmanje jednom godišnje od strane ovlaštene pravne osobe.

2. OSTALE MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

a) Općenito

Članak 37.

U zatvorenim prostorijama zabranjeno je držati više od tri boce s ukapljenim naftnim plinom jediničnog punjenja od 10 kg.

Zabranjeno je boce s UNP-om držati u podrumskim prostorijama. Korištenje UNP-a iz ovih boca dozvoljeno je samo uz postavljanje regulatora tlaka.

Članak 38.

Zapaljive tekućine i ukapljeni naftni plin ne smiju se bacati ili ispuštati u odvodnu kanalizacijsku mrežu.

Članak 39.

U određenim dijelovima građevina u kojima se drže ili koriste zapaljive i eksplozivne tekućine i plinovi, drugi lako zapaljivi materijali ili se stvaraju eksplozivne smjese (priručna skladišta zapaljivih i eksplozivnih tvari, skladišta ambalaže, prostorije u kojima se peru predmeti sa zapaljivim tekućinama) zabranjeno je pušenje, upotreba otvorenog plamena, alata koji iskri, te držanje i smještaj tvari koje su sklone samozapaljenju.

Smještaj i čuvanje navedenih tvari može se obavljati samo u posebnim građevinama ili posebnim skladišnim prostorima građevina koje su izgrađene za tu svrhu, a prema propisima o smještaju i čuvanju tih tvari.

U prostorijama u kojima se pri radu rabe spomenute tvari, one se mogu držati u propisanim posudama, dobro zatvorenim i ne izloženim sunčevom zračenju te u količini potrebnoj za rad jedne smjene.

Članak 40.

Motorni benzini, a naročito etilizirani benzini, ne smiju se upotrebljavati za odmašćivanje, pranje i čišćenje predmeta.

Rad s otvorenim plamenom (aparati za zavarivanje, rezanje i lemljenje) može se obavljati u prostorijama građevine ili drugim prostorima tek nakon dobivanja pisanog odobrenja osobe zadužene za zaštitu od požara i naloženih mjera koje se moraju poduzeti prije toga, a u skladu s odredbama Pravilnika o mjerama zaštite od požara pri izvođenju radova zavarivanja, rezanja, lemljenja i srodnih tehnika rada ("Narodne novine" br. 44/88.).

Otpadni materijal (masti, ulja, boje, masne krpe, pamučnjak, plastična i druga ambalaža, kao i drugi otpadni materijal) moraju se nakon završetka radne smjene iz radnih i ostalih prostorija odložiti na za to određeno mjesto.

Članak 41.

Na temelju odredbe članka 13. Zakona o ograničavanju duhanskih proizvoda („Narodne novine“ br. 125/08., 55/09., 119/99. i 94/13.) u Ustanovi – Općoj bolnici Virovitica zabranjeno je pušenje.

Vatrogasni aparati

Članak 42.

Održavanje prijenosnih i prijevoznih vatrogasnih aparata ispravnim i funkcionalnim obavlja se kroz redovni pregled i periodični servis.

Članak 43.

Redovni pregled prijenosnih i prijevoznih vatrogasnih aparata obavlja odgovorna osoba za zaštitu od požara u Ustanovi i to:

- najmanje jednom mjesečno u građevinama u kojima se aparati nalaze na otvorenom prostoru,
- najmanje jednom svaka tri mjeseca, u prostorijama u kojima nema korozivne atmosfere.

Mjesto postavljanja vatrogasnih aparata u prostorijama većim od 50 m² označava se sukladno odredbi članka 14. i 15. Pravilnika o vatrogasnim aparatima („Narodne novine“ br. 101/11. i 74/13.)

Članak 44.

O uočenim nedostacima u redovnom pregledu odgovorna osoba napismeno izvješćuje ravnatelja.

Redovni pregled prijenosnih i prijevoznih vatrogasnih aparata u navedenim rokovima provodi se prema planu i programu koji je usklađen s Pravilnikom o vatrogasnim aparatima („Narodne novine“ br. 101/11. i 74/13.).

Članak 45.

O izvršenom redovnom pregledu prijenosnih i prijevoznih vatrogasnih aparata odgovorna osoba za zaštitu od požara vodi upisnik. Obrazac upisnika o redovnim pregledima prijenosnih i prijevoznih vatrogasnih aparata daje se u Prilogu koji je sastavni dio ovog Pravilnika.

Članak 46.

Periodični servis prijenosnih i prijevoznih vatrogasnih aparata obavlja ovlaštenu servisnu ekipu koja ima ovlaštenje proizvođača ili njegovog ovlaštenog zastupnika za servisiranje vatrogasnih aparata .

Periodični servis prijenosnih i prijevoznih vatrogasnih aparata obavlja se:

- najmanje jednom godišnje a ovisno o uvjetima smještaja i češće te nakon svakog aktiviranja ili uočenog nedostatka na vatrogasnom aparatu.

Članak 47.

Sadržaj periodičnog servisa prijenosnih i prijevoznih vatrogasnih aparata, ovisno o vrsti vatrogasnih aparata, propisan je prema Pravilniku o vatrogasnim aparatima ("Narodne novine" br. 101/11. i 74/13.).

Odgovorna osoba za zaštitu od požara odgovorna je da vatrogasni aparati budu pregledani i nakon pregleda označeni odgovarajućom naljepnicom na način i kako je to predviđeno Pravilnikom o vatrogasnim aparatima ("Narodne novine" br. 101/11 i 74/13.)

Članak 48.

O izvršenim periodičnim servisima ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata vodi se upisnik.

Upisnik vodi odgovorna osoba iz zaštite od požara na obrascu koji je sastavni dio ovog Pravilnika.

Hidrantska instalacija

Članak 49.

Hidrantska instalacija mora se održavati u ispravnom stanju.

Ispitivanje ispravnosti i funkcionalnosti hidrantske mreže obavlja se najmanje jednom godišnje od strane ovlaštene pravne osobe.

O obavljenom ispitivanju mora postojati dokumentacija u kojoj mora biti zapisano tko je vršio ispitivanje, kad je ispitivanje obavljeno i što je ispitivanjem utvrđeno.

Članak 50.

Vlasnik ili korisnik hidrantske mreže mora posjedovati tehničku dokumentaciju za istu instalaciju ovjerenu od inspekcije zaštite od požara nadležne PU.

Ukoliko je instalacija izvedena, a dokumentacija nije dostupna ili je uništena, izgubljena i sl. potrebno je od strane vlasnika ili korisnika ishoditi Mišljenje nadležne inspekcije MUP da hidrantska mreža udovoljava tehničkim propisima.

Članak 51.

Hidrantska mreža koja je izgrađena prije stupanja na snagu Pravilnika o tehničkim normativima za hidrantsku mrežu za gašenje požara («Sl. list.» br. 30/91.) mora zadovoljiti odredbe istog Pravilnika iz poglavlja VII. Ostale tehničke zahtjeve hidrantska mreža izgrađena prije stupanja na snagu navedenog Pravilnika ne mora ispunjavati.

Članak 52.

Hidrantska mreža dijeli se na vanjsku i unutarnju hidrantsku mrežu.

Za gašenje požara na objektu mora se prema volumenu promatranog objekta, kategoriji tehnološkog procesa i stupnju vatrootpornosti objekta, izvršiti proračun potrebne količine vode za gašenje požara.

Članak 53.

Oprema u hidrantskim ormarićima mora uvijek biti kompletirana i spremna za uporabu. Mora joj biti omogućen lak pristup i ne smije biti zaklonjena raznim materijalom.

Hidrantski ormarići ne smiju se zaključavati, a ako zaključavaju, ključevi moraju biti uvijek na lako dostupnom mjestu.

Članak 54.

Udaljenost između unutarnjih hidranata mora biti takva da se mlazovi hidranata preklapaju i da se štite sve prostorije.

Sustav za dojavu požara

Članak 55.

Sustav za dojavu požara i njegovi dijelovi moraju udovoljavati odredbama normi niza HRN EN 54, HRN DIN VDE 0833 (dio 1. i 2.) te odredbama Pravilnika o sustavima za dojavu požara («Narodne novine» br. 56/99.).

Sastavni dio sustava za dojavu požara čine:

- projekt sustava za dojavu požara
- plan uzbunjivanja
- knjiga održavanja
- upute za rukovanje i održavanje

Navedena dokumentacija mora se pohraniti u prostoriji centrale za dojavu požara.

Članak 56.

Projekt sustava za dojavu požara mora biti usklađen sa odredbama članka 23. Pravilnika o sustavima za dojavu požara («Narodne novine» br. 56/99.) te se mora nalaziti neposredno uz centralu za dojavu požara.

Plan uzbunjivanja mora predvidjeti vremensko trajanje signala preduzbune i vrijeme potrebno za vršenje provjere stanja javljača požara i poništenje signala preduzbune, ukoliko se vrijeme zadano planom uzbunjivanja razlikuje od maksimalno dozvoljenog vremena predviđenog člankom 34. Pravilnika iz prethodnog stavka.

Članak 57.

Knjiga održavanja mora se uredno voditi od strane upućene osobe korisnika ili stručne osobe određene za održavanje sustava za dojavu požara tako da se upisuju datumi obavljene provjere ispravnosti djelovanja sustava, kao i poduzete radnje za otklanjanje neispravnosti poduzete od strane stručne osobe.

U knjigu održavanja upisuju se svi događaji koji djeluju na ispravno djelovanje sustava.

Članak 58.

Upućena osoba korisnika sustava za dojavu požara mora biti u stanju provesti provjeru ispravnosti djelovanja sustava za dojavu požara u slučaju pokazivanja smanjenja trajne pogonske gotovosti sustava, neispravnog funkcioniranja sustava ili kod promjena koje utječu na nadzor sustava za dojavu požara - sukladno članku 54. Pravilnika o sustavima za dojavu požara.

Članak 59.

Sukladno članku 56. Pravilnika, provjera ispravnosti sustava obavlja se najmanje dva puta godišnje od strane stručne osobe zadužene za održavanje sustava za dojavu požara.

Članak 60.

Upozoravanje osoba o opasnosti i njihova evakuacija provode se sukladno Planu evakuacije i spašavanja. Plan evakuacije mora se postaviti na lako uočljivo mjesto za sve osobe koje po bilo kojoj osnovi borave u Ustanovi.

Panik rasvjeta

Članak 61.

Panik rasvjeta mora se pregledavati glede ispravnosti najmanje jedanput godišnje. O izvršenom ispitivanju mora se sastaviti zapisnik iz kojeg mora biti vidljivo, osim njene ispravnosti i koliko ima panik rasvjetnih tijela, kako se napajaju te prostoriju gdje su postavljena.

Forma zapisnika o izvršenom ispitivanju panik rasvjete mora biti usklađena sa Zakonom o općem upravnom postupku.

Članak 62.

Panik rasvjeta obavezno se postavlja u prostore gdje dolazi do promjena visine podnih površina u ustanovama, društvima i prostorima gdje se okupljaju i borave ljudi ili koji svoju djelatnost obavljaju i u poslijepodnevnim i noćnim satima.

Panik rasvjeta obavezno se postavlja na evakuacijske putove tako da podnu površinu osvjetljava sa minimalnim osvjetljenjem od 1 luksa.

Mjere zaštite od požara u administrativnim i pomoćnim prostorijama

Članak 63.

U administrativnim i pomoćnim prostorijama moraju se primjenjivati sljedeće mjere zaštite od požara:

- zagrijavanje prostorija provoditi isključivo centralnim grijanjem ili prema potrebi priznatim uređajima ili aparatima za zagrijavanje prostorija (pećima na kruto, tekuće ili plinovito gorivo ili električnim ogrjevnim tijelima),
- hodnici moraju biti slobodni i ne zakršeni da bi prolaz ljudi bio omogućen u svakom trenutku.
- čišćenje podova ili drugih površina ne smije se vršiti lako zapaljivim tekućinama, već samo s prikladnim nezapaljivim preparatima.
- unošenje lako zapaljivih tekućina bez kontrole i nadzora u prostorije je zabranjeno,
- zabranjena je upotreba bilo kakvih električnih rešoa ili peći sa otvorenim spiralama,
- ne smije se odbacivati goruće opuške cigareta ili šibica u košare za papir, kao i iza stolova, ormara te drugih zapaljivih predmeta.

Članak 64.

Nakon završetka rada spremačica ili druga osoba dužna je provesti slijedeće mjere zaštite od požara:

- otpadni papir i smeće odnijeti iz prostorije na određeno mjesto,
- pomoću prekidača isključiti električnu struju u svim prostorijama i to za osvjetljenje i priključak električnih trošila,
- isključiti električnu struju putem sklopki, osim čuvarske rasvjete,
- zatvoriti glavna ulazna vrata.

Održavanje čistoće

Članak 65.

Sve otpadne materijale kao što su papir, zapaljiva ambalaža i sl. mora se redovno čistiti i održavati na takav način da ne predstavljaju opasnost od požara.

Odstranjivanje nečistoća koje su lako zapaljive mora se redovito provoditi, a najmanje jednom dnevno.

Članak 66.

Generalno čišćenje prostorija mora se vršiti periodično (sedmično, mjesečno, sezonski). U prostorijama moraju biti postavljene korpe, kante ili slične posude za otpatke. Zaposlenik koji obavlja poslove čišćenja dužan je sav otpadni materijal nositi u posebne kante, kontejnere za otpad i sl.

Članak 67.

Materijal, pribor i uređaji za čišćenje, moraju se držati u posebnim prostorijama i pod nadzorom, a izdavanje sredstva za čišćenje, koja spadaju u zapaljivi materijal, treba vršiti u količinama za dnevnu uporabu.

Članak 68.

Čišćenje sa opasnim sredstvima, koja su lako zapaljiva, kao i čišćenje specifičnih strojeva, uređaja i prostorija, mogu vršiti osobe koje su za tu svrhu posebno obučene.

Članak 69.

Čišćenje kotlova, spremnika te drugih zatvorenih posuda i prostorija pri kojim poslovima može doći do požara ili eksplozije, mora se vršiti na način kako je to propisano za ovakvu vrstu uređaja.

Pri radovima čišćenja iz prethodnog stava, moraju se prvenstveno koristiti nezapaljiva sredstva (voda, deterdženti i dr.). Alat i pribor za čišćenje mora biti iz materijala koji ne stvara iskre. Pri vršenju ovih radova moraju se poštivati sva ostala pravila sigurnosti na radu, a čišćenje može obavljati samo od proizvođača ovlaštena osoba.

Odobrenja i dokumentacija

Članak 70.

Prilikom izgradnje objekta, rekonstrukciji objekta, nabavke novih materijala, uređaja, instalacija i sl. mora se voditi računa o dobivanju odgovarajućih odobrenja, dozvole te suglasnosti nadležnih tijela za poslove zaštite od požara.

Izgradnja, rekonstrukcija objekta ili instalacija, postavljanje strojeva može započeti samo na osnovu odobrene tehničke dokumentacije.

Članak 71.

Od nadležnog tijela za poslove zaštite od požara, moraju se tražiti suglasnosti kad se vrše promjene u objektima, postrojenjima, tehnologiji i sl. koje bi mogle znatno utjecati na sigurnost od požara.

Članak 72.

Ako komisija za tehnički pregled utvrdi da se nisu poduzele propisane, odnosno, uvjetovane mjere zaštite od požara i ako su uočeni drugi nedostaci, moraju se ukloniti u roku koji odredi komisija.

Članak 73.

Puštanje u pogon izrađenog ili rekonstruiranog objekta - dozvola za rad, nabavljenog uređaja ili postrojenja i instalacija, može se dozvoliti samo ako su prethodno pribavljena službena odobrenja od nadležnih tijela (uporabna dozvola).

Članak 74.

Prilikom nabavke strojeva i uređaja za rad mora se obavezno pribaviti tehnička dokumentacija, atesti, garancije, uputstva i dr.

Atesti i ostala dokumentacija moraju se čuvati na određenom mjestu sa drugom dokumentacijom, kao trajni dokumenti.

Članak 75.

Za sve izvedene instalacije (vodovod, kanalizacija, hidrantska mreža, plinske instalacije, sve električne instalacije, gromobrane i dr.), u adaptiranim i novo izgrađenim objektima moraju se pribaviti dokumenti o njihovoj ispravnosti, tj. atesti, zapisnici, izvještaji, protokoli o ispitivanju i dr.), a u skladu svih propisanih pravila za pojedine instalacije. Navedena dokumentacija mora se čuvati na jednom mjestu sa ostalom dokumentacijom objekta, kao trajni dokumenti.

Članak 76.

Svi novoizgrađeni, rekonstruirani i postojeći objekti moraju imati tehničku dokumentaciju, odnosno elaborat stvarno izvedenih radova, koja u toku eksploatacije objekta može služiti za eventualne rekonstrukcije, dogradnje, održavanje i nadzor.

Mjere zaštite od požara pri održavanju voznog parka

Članak 77.

Sva gospodarska vozila moraju biti opremljena vatrogasnim aparatima za početno gašenje požara klase A, B i C, koji moraju biti održavani sukladno odredbama Pravilnika o vatrogasnim aparatima ("Narodne novine" br. 101/11 i 74/13.)

Vatrogasni aparati trebaju biti učvršćeni u za to posebno izvedenom postolju kako ne bi prilikom transporta došlo do oštećenja osjetljivijih dijelova.

Članak 78.

Nakon svakog kvara u motornom prostoru vozila te naknadnog servisa, potrebno je obratiti pozornost na moguća oštećenja izolacije el. kabela prilikom popravka, a naročito ovih koji vode od akumulatora do trošila bez rastalnih osigurača, npr. elektro pokretača.

Ukoliko dođe do požara u motornom prostoru i isti bude većeg intenziteta da se poklopac motora ne može podići, požar treba ugaziti tako da se aparatom dođe u prostor ispod motora i isprazni sadržaj aparata mlaznicom usmjerenom u pravcu motora.

Mjere zaštite od požara u prostorijama gdje se nalaze trošila koja uzimaju zrak za izgaranje iz prostorije

Članak 79.

U objektima u kojima se stalno okuplja veći broj ljudi (> od 50), a plinske kotlovnice nisu izgrađene u zasebnom objektu mora se postaviti uređaj za detekciju zapaljivih plinova i para.

Kotlovska postrojenja ukupne snage iznad 350 kW moraju imati izvedena dva izlaza iz prostora.

Izlazna vrata iz prostorije kotlovnice koja odjeljuju prostor kotlovnice od prostora u kojem se okuplja veći broj ljudi, a koji pripada istom požarnom sektoru, moraju biti atestirana i iste vatrootpornosti kao i zid na koji su postavljena.

U prostoriji kotlovnice ne smiju se nalaziti predmeti ili sredstva koji povećavaju opasnost od požara ili eksplozije.

Članak 80.

Svaka kotlovnica mora biti opskrbljena opremom za gašenje požara. Mobilna oprema za gašenje požara u plinskoj kotlovnici postavlja se u ovisnosti o podnoj površini kotlovnice i to :

- površina do 50 m² - dva S-6 aparata i jedan CO₂-5
- površine od 50 do 400 m² - dva S-9 aparata, jedan S-6 i jedan CO₂-5 aparat

Sklopka za isključivanje kotlovskog postrojenja kontrolira se od strane ovlaštene pravne osobe svakih 6 mjeseci.

Plamenici kotlovskog postrojenja kontroliraju se redovito svake godine, kao i instalacija za detekciju zapaljivih plinova i para.

Plamenike ispituju i kontroliraju pravne osobe i obrtnici koji su zastupnici proizvođača plamenika-serviseri, a sustav za detekciju zapaljivih plinova i para mogu ispitati i kontrolirati pravne osobe i stručne službe koje su za tu djelatnost dobile ovlaštenje od ministarstva unutarnjih poslova.

U prostoriji kotlovnice mora na uočljivom mjestu biti postavljena shema rada kotlovskog postrojenja sa uputama o rukovanju istim u slučaju kvara ili zastoja.

Članak 81.

U prostorijama gdje se nalazi plinsko trošilo koje uzima zrak za izgaranje mora se po svakom kW toplinskog učinka trošila osigurati 1 m³ zraka za izgaranje energenta i po 4 m³ zraka za razrjeđivanje produkata izgaranja.

Mjere zaštite od požara na plinskim instalacijama

Članak 82.

Sve plinske instalacije moraju biti izvedene i održavane u skladu važećih propisa, a izvođač radova na plinskim instalacijama mora imati ovlaštenje za svoj rad koje mu izdaje distributer plina u suglasnosti sa tijelom MUP-a.

Ispitivanje plinskih instalacija mora se vršiti u rokovima i na način određen posebnim propisima, u ovisnosti o vrsti plinske instalacije (trošilo, cijevovod i sl.).

Članak 83.

Priključak plinske instalacije na distribucijsku mrežu može se izvršiti samo preko regulacijskog kompleta sa plinomjerom.

Na glavnom dovodu mora postojati brzo zatvarajući ventil za isključenje cjelokupne instalacije plina.

Članak 84.

Na svakom ogranku plinske mreže za pojedine građevine, mora postojati na vanjskoj strani ventil za isključenje objekta u slučaju kvara ili požara.

Članak 85.

Plinska instalacija mora biti zaštićena od korozije, prekomjernog zagrijavanja te svih drugih vrsta kemijskih i mehaničkih oštećenja.

Članak 86.

Ispred svakog potrošača pored zapornog ventila na trošilu mora postojati poseban ventil za odvajanje dotičnog trošila iz razvodne mreže u slučaju potrebe.

Članak 87.

Svaki primjećeni kvar na razvodnoj mreži, kontrolnim instrumentima, zapornim i regulacijskim armaturama, sigurnosnim elementima, trošilima i dr. mora rukovatelj trošila i svaka druga osoba koja uoči kvar, odmah prijaviti pretpostavljanom i obustaviti rad sa trošilom.

Otklanjanje kvarova i servisiranje može se povjeriti samo ovlaštenom Društvu.

Članak 88.

Plinska instalacija mora uvijek biti olicena žutom bojom radi lagane mogućnosti prepoznavanja.

Pristup do ventila plinske instalacije mora uvijek biti slobodan i pristupačan.

Članak 89.

U Društvu mora postojati shema plinske mreže sa uputama za rad i rukovanje sa označenim mjestima za isključenje mreže ili pojedinih ogranaka u slučaju požara i sl. te radnici moraju biti upoznati s istim.

Mjere zaštite od požara prilikom skladištenja zapaljivih tekućina u građevinama

Članak 90.

Skladištenje zapaljivih tekućina i/ili plinova je trajno ili povremeno čuvanje ili odlaganje zapaljivih tekućina i/ili plinova u posude ili spremnike čiji ukupni obujam ne prelazi 2 000 l gorivih tekućina odnosno 20 l upaljivih (lako zapaljivih) tekućina i ne prelazi 30 kg zapaljivih plinova na način predviđen Zakonom o zapaljivim tekućinama i plinovima ("Narodne novine" br. 108/95. i 56/10.).

Članak 91.

Za sve lako zapaljive i zapaljive tekućine koje nisu općepoznatih značajki, a skladište se na lokaciji društva, moraju imati podatke o grupi zapaljivosti prema temperaturi plamišta i o kategoriji i stupnju opasnosti od požara, sukladno hrvatskim normama.

Zabranjeno je držanje i/ili skladištenje zapaljivih tekućina u prostorima koji nisu namijenjeni za skladištenje i/ili promet zapaljivim tekućinama ili plinovima.

U skladištu zapaljivih tekućina zabranjeno je držanje zapaljivih tekućina u količinama koje su veće od odobrenih.

Članak 92.

Skladište zapaljivih tekućina locirano je na sigurnosnoj udaljenosti.

Prostor skladišta izveden je sukladno elaboratu o izboru tehničke opreme i instalacija u prostoru ugroženom od atmosfere para zapaljivih tekućina i izvedeno na takav način da ne predstavlja opasnost po živote radnika i imovinu društva.

Članak 93.

Poslove skladištenja i prometa zapaljivih tekućina i/ili plinova obavljaju fizičke osobe koje su osposobljene za obavljanje istih poslova te s postupcima za gašenje požara.

Na vidnim mjestima u prostorima gdje se obavlja skladištenje postavljaju se oznake u svezi sa zaštitom od požara i eksplozija, upute za siguran rad i postupanje u slučaju požara i eksplozije.

Članak 94.

Ukoliko se skladište zapaljive tekućine u građevinskim objektima, isti bi trebali biti izvedeni u određenoj vatrootpornosti, ovisno o količini uskladištenih zapaljivih tekućina i njihovoj grupi zapaljivosti.

Ako su objekti u kojima se skladište zapaljive tekućine prislonjeni uz objekt druge namjene, zid koji ih dijeli mora biti vatrootpornosti od najmanje 2 sata, a isto tako i otvori na njemu.

Na vratima prostorije treba postaviti natpise:

"Zabranjena uporaba otvorenog plamena i iskrećih uređaja"

"Zabranjeno pušenje"

"Zabranjen ulazak nezaposlenima"

Vrata prostorije moraju se otvarati prema van.

Prostorija mora biti opremljena vatrogasnom opremom u skladu s količinom i grupom zapaljivosti uskladištenih zapaljivih tekućina.

Mjere zaštite od požara pri pretakanju, uporabi i skladištenju lož-ulja

Članak 95.

Sukladno odredbama Pravilnika o postajama za opskrbu prijevoznih sredstava gorivom („Narodne novine“ br. 93/98.) za mjesta pretakanja goriva s točkom plamišta iznad 55°C nije potrebno određivati zone opasnosti.

Podzemni spremnik u kojem se skladišti gorivo mora biti osiguran od pristupa neovlaštenim osobama na način da se gornji rub okna spremnika zatvori poklopcem i zaključa.

Poklopac mora s unutrašnje strane imati uočljivu trajnu oznaku goriva koje se skladišti u spremniku.

Članak 96.

Spremnik mora imati odvod u slobodni prostor na otvorenom prostoru i najmanje 2,5 iznad razine tla te mora biti zaštićen na završetku metalnom mrežicom.

Gledajući vodoravno, izlazni otvor spremnika mora biti udaljen najmanje 2 m od otvora dimnjaka, žljebova, prozora i drugih otvora na objektima.

Članak 97.

Prilikom pretakanja goriva iz auto-cisterni u spremnik mora se pod nadzorom osposobljene osobe osigurati dva vatrogasna aparata po najmanje 6 kg sredstva za gašenje požara klase A, B i C.

Članak 98.

Površine gdje se razlije tekuće gorivo (zapaljiva tekućina) moraju se odmah očistiti i to najbolje sa suhim pijeskom i odmašćivačem ili deterdžentom. Pijesak natopljen zapaljivom tekućinom odlaže se na mjesto gdje u slučaju požara neće predstavljati opasnost.

Prilikom istakanja goriva mora se osigurati zaštitni pojas oko priključnog uređaja auto-cisterne od 5 m i gdje će biti zabranjen pristup neovlaštenim osobama i vozilima.

Zaštitni pojas potrebno je osigurati postavljanjem prijenosnih prometnih znakova i prijenosnih prepreka (konopac, lanac i sl.).

Članak 99.

Dopušteni stupanj punjenja nadzemnog spremnika iznosi najviše 95 % njegove zapremine.

Članak 100.

Prostorija u koju je smješteno kotlovsko postrojenje koje koristi lož-ulje mora biti opskrbljena najmanje s dva ručna vatrogasna aparatom tipa S – 6, sandukom sa pijeskom sadržaja do 0,25 m³ sa lopatom te odgovarajućim hidrantom.

Članak 101.

Plamenik i kotlovsko postrojenje potrebno je najmanje jednom godišnje pregledati od strane ovlaštenog servisa, a koji je u obvezi izdati, nakon izvršenog pregleda, račun sa specifikacijom izvedenih poslova i zaključak o funkcionalnom stanju kotlovskeg postrojenja iz kojeg će se vidjeti da li isto zadovoljava ekološke zahtjeve emisijom ispušnih plinova.

Članak 102.

Kotlovskim postrojenjem mogu rukovati samo osposobljeni ložači ili rukovatelji. Isti su odgovorni da je u prostoriji kotlovnice postavljeno uputstvo za rukovanje postrojenjem i postupkom u slučaju zastoja te shemom rada kotlovskeg postrojenja. Također su odgovorni da se u kotlovnici ne nalazi nepotreban zapaljivi materijal te da se svaka uočena nepravilnost odmah javi osobi odgovornoj za poslove zaštite od požara.

III. USTROJSTVO I NAČIN OBAVLJANJA UNUTARNJE KONTROLE PROVEDBE MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

a) Općenito

Članak 103.

Odgovorna osoba za zaštitu od požara osnovni je nositelj i organizator cjelokupnih poslova iz područja zaštite od požara i tehnoloških eksplozija na svim građevinama i prostoru u vlasništvu ili na korištenju ustanove te na svim radnim mjestima.

U cilju unapređenja zaštite od požara u Ustanovi odgovorna osoba savjetuje ravnatelja glede potrebitih financijskih ulaganja radi provedbe mjera zaštite od požara propisanih Zakonom, pod zakonskim aktima, prihvaćenim pravilima tehničke prakse u cilju povećanja sigurnosti imovine ustanove.

Poslove odgovorne osobe za zaštitu od požara može obavljati osoba koja ima srednju spremu tehničkog smjera i položen stručni ispit iz područja zaštite od požara pred ispitnom komisijom MUP-a.

Članak 104.

Odgovorna osoba pri obavljanju kontrole i nadzora nad provedbom mjera zaštite od požara i eksplozija, neposredno priopćava rezultate rukovodiocu organizacijske jedinice kod koje je nadzor izvršen i unosi ih u redovna mjesečna izvješća.

Kada odgovorna osoba pristupi izradi složenijih rješenja s područja zaštite od požara, može koristiti sve stručne službe i kadrove u Ustanovi.

Odgovorna osoba surađuje s drugim poduzećima, znanstvenim institucijama, profesionalnom vatrogasnom postrojbom MUP-a i nadležnom inspekcijom zaštite od požara radi poboljšanja zaštite od požara u Ustanovi.

Članak 105.

Kada odgovorna osoba utvrdi da pojedini prostor ili njegov dio ne zadovoljava sigurnosne uvjete za daljnji rad, dužna je o tome napisмено izvijestiti ravnatelja ustanove.

Svaki radnik u Ustanovi dužan je što prije sam ili preko svog neposrednog rukovoditelja, prijaviti odgovornoj osobi svaki veći poremećaj ili uočenu opasnost od požara i eksplozije.

Članak 106.

Odgovornost ovlaštenih radnika (rukovodnih radnika) i drugih radnika ne može se isključiti za obveze u primjeni i provedbi mjera zaštite od požara u Ustanovi, a koje su utvrđene ovim Pravilnikom.

Članak 107.

Odgovorna osoba obavlja sljedeće poslove:

- kontrolu primjene propisa iz područja zaštite od požara na projektu za izgradnju novih i rekonstrukciju postojećih građevina i procesa te nabavku opreme i sredstava za rad,
- kontrolu provedbe internih pravilnika i općih akata te uputa za siguran rad (zaštita od požara),
- kontrolu kretanja, zadržavanja i rada pojedinaca i vanjskih izvođača radova te izdavanje potrebnih dozvola za kretanje i rad s otvorenim plamenom u ugroženim prostorijama i prostorima,
- kontrolu osposobljenosti i uvježbanosti radnika u rukovanju sredstvima za siguran rad i sredstvima za gašenje požara,
- kontrolu izvršenih rekonstrukcija ili adaptacija u pogonima i građevinama glede provođenja mjera zaštite od požara,
- daje odobrenja za vrstu opreme i sredstava za gašenje požara koje nabavlja,
- kontrolira provođenje mjera zaštite od požara na radnim mjestima prilikom obavljanja svakog posla, te druge kontrole glede zaštite od požara, a koje ovise o specifičnosti tehnologije djelatnosti u Ustanovi,
- prati primjenu propisa i normi iz područja zaštite od požara te sudjeluje u izradi novih ili predlaže promjena postojećih,
- izrađuje opći akt, upute za rad na siguran način, projekte i druge akte iz područja zaštite od požara,
- izrađuje program osposobljavanja i obuke radnika za rukovanje opremom i sredstvima za gašenje požara, organizira i izvodi osposobljavanje obuke te vodi evidenciju o tome,
- vodi brigu o servisu i ispitivanju uređaja i sredstava za dojavu i gašenje požara.

Članak 108.

Prilikom obavljanja nadzora nad provedbom mjera zaštite od požara utvrđenih Zakonom, podzakonskim aktima, ovim Pravilnikom i napucima, odgovorna osoba zaštite od požara ima pravo:

- udaljiti radnika s radnog mjesta ako svojim postupkom neposredno ugrožava sigurnost imovine (unositi otvoren plamen u požarno ili eksplozivno ugrožen prostor, obavlja zavarivanje u ugroženom prostoru bez dozvole i dodatnih sigurnosnih mjera i sl.) te o tome izvijestiti ravnatelja ustanove,
- narediti prekid obavljanja svakog posla ili radnje kojom se neposredno ugrožava sigurnost imovine ili život i zdravlje ljudi,
- obaviti provjeru znanja radnika glede rukovanja s aparatima i opremom za gašenje požara, a onog koji pokaže nepoznavanje uputi na dodatnu obuku,
- utvrđeno neprovođenje propisanih mjera zaštite od požara prijaviti neposrednom rukovoditelju tog radnika.

b) Kontrola ispravnosti opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara

Članak 109.

Nadležni rukovoditelj obavlja kontrolu ispravnosti opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara neophodne za siguran proces rada.

Nadležni rukovoditelj prije preuzimanja posla, obvezatan je vizualno pregledati sve uređaje i opremu za dojavu i gašenje požara.

Utvrđene nedostatke na navedenoj opremi dužan je prijaviti odgovornoj osobi zaštite od požara koja ih je dužna u najkraćem roku otkloniti.

Članak 110.

Ako rukovoditelj utvrdi da postoje ozbiljni nedostaci za siguran radni proces glede ispravnosti uređaja i opreme za dojavu i gašenje požara ima pravo prekinuti proces rada.

U slučaju prekida procesa rada iz razloga navedenih u prethodnom stavku, dužan je o tome obavijestiti ravnatelja ustanove.

Članak 111.

Neposredni rukovoditelj smjene dužan je kontrolirati radnike glede primjene mjera zaštite od požara i eksplozija tijekom procesa rada.

Za utvrđene propuste ima pravo radnika udaljiti iz pogona, izvijestiti ravnatelja ustanove te protiv njega povesti stegovni postupak propisan drugim aktom.

Za manje prijestupe glede nepoštovanja propisanih mjera zaštite od požara i eksplozija i ne primjenu naputaka i naredbi ravnatelja ustanove, neposredni rukovoditelj smjene može protiv takvog radnika povesti stegovni postupak.

IV. UPOZNAVANJE RADNIKA S OPASNOSTIMA IZ ZAŠTITE OD POŽARA

a) Osposobljavanje radnika

Članak 112.

Svaki radnik prije rasporeda na radno mjesto mora proći osnovno osposobljavanje u trajanju od minimalno 8 školskih sati na način i po programu utvrđenom Pravilnikom o programu i načinu osposobljavanja pučanstava za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom ("Narodne novine" br. 61/94.).

Osposobljavanje radnika povjerava se onoj pravnoj osobi koja ispunjava uvjete za osposobljavanje radnika i koja ima suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje tih poslova.

Program osposobljavanja pučanstava za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom nalazi se u prilogu ovoga pravilnika.

b) Upoznavanje radnika s opasnostima na radnom mjestu

Članak 113.

Svakog radnika koji prvi put dolazi na radno mjesto, poslodavac je dužan upoznati s opasnostima glede nastanka požara i eksplozija na tom radnom mjestu i njegovoj okolini te poduzimanju mjera zaštite da ne nastane požar i eksplozija.

Nakon završenog upoznavanja radnika, izdaje mu se pisani naputak o opasnostima i mjerama zaštite od požara i eksplozija kojih se mora pridržavati tijekom rada.

Nakon upoznavanja i predaje pisanih naputaka, radnik potpisuje izjavu da je upoznat s opasnostima i mjerama koje mora poduzimati na tim radnom mjestu da ne nastane požar ili eksplozija.

U slučaju kada se radnik premješta s jednog radnog mjesta na drugo na kojem su opasnosti i mjere zaštite od požara različite od prethodnog, o neposrednim opasnostima i mjerama zaštite od požara koje mora provoditi na tom novom radnom mjestu dužan ga je upoznati poslodavac te ponoviti postupak sukladno stavku 2. i 3. ovog članka.

Članak 114.

Radnici koji tijekom jedne radne smjene ili tijekom određenog radnog vremena redovito ili povremeno obavljaju više različitih poslova moraju za te poslove biti osposobljeni i od neposrednog rukovoditelja upoznati sa svim mjerama zaštite od požara na tim poslovima.

V. OBVEZE RAVNATELJA I DRUGIH RADNIKA ZA PROVEDBU MJERA ZAŠTITE OD POŽARA I ODGOVORNOSTI ZBOG NE PRIMJENE PROPISANIH ILI NAREĐENIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

a) Obveze ravnatelja

Članak 115.

Ravnatelj ustanove odgovoran je da se prije početka i za vrijeme obavljanja radnih zadataka provode mjere zaštite od požara i eksplozije.

Članak 116.

Ravnatelj obavlja kontrolu (osobno ili putem svog ovlaštenika) i nadzor glede primjene propisanih i naređenih mjera zaštite od požara na radnim mjestima i u prostorima građevine. O uočenim nedostacima sastavlja zapisnik s prijedlogom i rokovima za njihovo otklanjanje.

Ravnatelj ili odgovorna osoba za zaštitu od požara vodi brigu o potrebi postavljanja odgovarajuće opreme i sredstava za gašenje požara na pojedinim radnim mjestima ovisno o tehnološkom postupku, kao i o njihovoj ispravnosti, redovitosti njihova pregleda i ispitivanju u propisanim vremenskim rokovima.

Za nesmetan pristup vatrogasnoj opremi i sredstvima za gašenje požara odgovoran je ravnatelj ili odgovorna osoba za zaštitu od požara.

Članak 117.

Ravnatelj ili odgovorna osoba za zaštitu od požara su dužni upoznati svakog radnika prije rasporeda za samostalno obavljanje poslova s opasnostima od požara i eksplozija te mjerama zaštite na tom radnom mjestu.

Svakog radnika nakon premještanja s jednog radnog mjesta na drugo te nakon izmjene tehnološkog procesa ravnatelj ili odgovorna osoba za zaštitu od požara mora upoznati s opasnostima od požara i eksplozija i primjenom odgovarajućih mjera zaštite.

Ravnatelj je odgovoran da na radnim mjestima gdje postoje opasnosti za nastanak i širenje požara rade radnici koji su stručno osposobljeni za takve poslove i koji su osposobljeni iz područja zaštite od požara (isparivačke stanice UNP- a, skladište plinova, plinsko rezanje i zavarivanje, kuhinje gdje se koristi plin, skladište zapaljivih tekućina, plinske kotlovnice i sl.).

Članak 118.

Posebne dužnosti ravnatelja ili odgovorne osobe za zaštitu od požara su:

- udaljiti svakog radnika koji pri obavljanju poslova ne provodi i ne primjenjuje mjere zaštite od požara,
- nakon završetka rada, prije odlaska iz radnih prostorija, provjeriti da li su poduzete potrebite mjere zaštite od požara,

- prekinuti rad na radnom mjestu ako utvrdi da postoji izravna opasnost od nastanka i širenja požara ili ako utvrdi da se poslovi obavljaju na način suprotan pravilima zaštite od požara,
- u slučaju neizravne opasnosti nastanka požara s odgovornom osobom dogovoriti otklanjanje opasnosti odnosno nedostataka, ili ako se to ne može, dogovoriti se o privremenom prekidu rada dok se opasnost ne otkloni,
- u slučaju neizvršavanja obveza u primjeni i provedbi mjera zaštite od požara pokreće stegovni postupak za utvrđivanje povreda radne dužnosti protiv radnika koji tu obvezu ne izvršava na svom radnom mjestu ili radnoj prostoriji.

b) Obveze radnika u provedbi mjera zaštite od požara

Članak 119.

Dužnosti radnika u provedbi mjera zaštite od požara i eksplozija su :

- poduzimati, provoditi i držati se propisanih mjera zaštite od požara na radnom mjestu,
- upoznati se s odredbama ovog Pravilnika prije stupanja na rad i samostalnog obavljanja poslova na radnom mjestu,
- prije rasporeda na drugo radno mjesto upoznati se s propisanim i drugim mjerama zaštite od požara u svezi s novim poslovima na radnom mjestu,
- tijekom rada i nakon završetka radnog vremena stalno pratiti i kontrolirati rad, funkcioniranje i ispravnost strojeva, uređaja, instalacija i drugih sredstava, u bližoj i široj radnoj okolini i svaki kvar ili neispravnost, koja bi mogla biti uzrokom nastanka požara, odmah prijaviti nadležnom rukovoditelju ili službi za održavanje,
- držati se oznaka upozorenja i naputaka za zaštitu od požara koje su postavljene na radnom mjestu i u radnom prostoru,
- pri obavljanju posla i rukovanju s opasnim tvarima (zapaljive, korozivne, otrovne i sl.) spriječiti njihovo prolijevanje, curenje, prosipanje i istjecanje po radnim površinama,
- brinuti se da pristup radnom mjestu bude slobodan i moguć, kako bi se nesmetano koristila oprema i sredstva za gašenje požara i otklonile posljedice,
- odbiti rad na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozija ako nisu osigurane mjere za zaštitu od požara i eksplozija,
- aktivno sudjelovati u gašenju požara na svim građevinama i njihovim dijelovima u Ustanovi,
- čuvati i pažljivo se odnositi prema opremi i sredstvima za gašenje požara te prema oznakama upozorenja i znakovima ovješanim i nalijepljenim za njihovu uporabu.

c) Odgovornosti zbog ne primjene propisanih i naređenih mjera zaštite od požara

Članak 120.

Za ne osiguravanje financijskih sredstava za provođenje Zakonom i pod zakonskim aktima propisanih, naređenih i ovim Pravilnikom određenih mjera zaštite od požara i eksplozija odgovoran je ravnatelj ustanove. Ravnatelj ustanove ne može biti oslobođen ove odgovornosti čak i ako ima pomoćnike na koje je prenio poslove iz područja zaštite od požara.

Rukovoditelj je odgovoran za posljedice koje proizlaze iz obavljanja poslova na radnim mjestima, a na kojima nisu poduzete Zakonom i pod zakonskim aktima propisane, naređene ili priznate mjere zaštite od požara.

Za povrede obveza iz područja zaštite od požara, postupak za utvrđivanje odgovornosti i izricanje mjera za rukovoditelja isti je kao za radnike na pojedinim radnim mjestima u djelokrugu rada njegove radne prostorije ili dijela radnog procesa.

U provođenju postupka zbog povreda obveza ocjenjuje se na koji način se provode mjere zaštite od požara u radnim prostorima za koji je rukovoditelj zadužen.

Članak 121.

Rukovoditelj čini lakšu povredu radne obveze iz zaštite od požara i eksplozija u slučajevima neizvršavanja obveza koje su propisane za sve radnike i kada ne obavlja svoje posebne poslove iz područja zaštite od požara, pa zbog toga može nastati ili je nastala manja materijalna šteta na imovini.

Rukovoditelj čini težu povredu obveza iz zaštite od požara u slučajevima neizvršavanja obveza iz zaštite od požara koje su propisane za sve radnike i kada ne obavljaju svoje posebne poslove iz zaštite od požara, pa je zbog toga nastupila veća materijalna šteta za imovinu i lakše ili teže ozljede radnika.

Članak 122.

Zbog povrede radne obveze iz zaštite od požara radniku se može izreći mjera sukladno Zakonu o obveznim odnosima i Zakonu o radu.

Članak 123.

Lakše povrede radne obveze iz područja zaštite od požara i eksplozija su:

- ne sudjelovati u gašenju požara i sprečavanju širenja požara ako su njime nastale manje materijalne štete nakon požara,
- nemarno ili nesavjesno obavljati obveze u svezi sa zaštitom od požara, ako nije izazvan požar ili eksplozija, ili je nastala manja materijalna šteta,
- ne prijaviti ravnatelju, rukovoditelju ili odgovornoj osobi za zaštitu od požara-pojavu koja može prouzročiti nastanak požara ili eksplozije,
- nemarno ili nesavjesno se ponašati prema opremi i sredstvima za gašenje požara,
- odbiti rad duži od radnog vremena u slučaju kad se to iz preventivnih razloga zaštite od požara zahtijeva,
- raditi na ranom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozija unatoč spoznaji da nisu osigurane mjere zaštite od požara.

Članak 124.

Teže povrede radne obveze iz područja zaštite od požara i eksplozija su:

- ne sudjelovati u gašenju požara i sprečavanju nastanka i širenja požara ako su nastale veće štete nakon požara, odnosno ako su uzrokovane lakše posljedice po zdravlje i život radnika i/ili imovine,

- nemarno ili nesavjesno obavljati radne obveze iz zaštite od požara čijim postupkom je uzrokovan požar ili eksplozija pa je došlo do lakše posljedice po radnika i/ili imovinu,
- raditi na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozija unatoč spoznaji da nisu osigurane mjere zaštite od požara, zbog čega je nastupila lakša posljedica za život i zdravlje radnika i/ili imovinu,
- neopravdano odbiti izvršiti pojedine odluke, instrukcije i naputke iz zaštite od požara koje su donijeli i naložili ravnatelj i/ili odgovorna osoba zaštite od požara, a zbog čega je došlo do požara i/ili eksplozije s lakšim posljedicama po život i zdravlje radnika i/ili imovinu,
- ne prijaviti ravnatelju, rukovoditelju ili odgovornoj osobi za zaštitu od požara pojavu koja može prouzročiti požar ili eksploziju, ako je time nastala lakša posljedica za život i zdravlje radnika i/ili imovinu,
- ne držati se propisa i pravila iz zaštite od požara na radnim mjestima s povećanom opasnosti od požara, sukladno ovom Pravilniku o zaštiti od požara ako je time učinjena lakša povreda za život ili zdravlje radnika i/ili imovinu,
- odbiti rad duži od punog radnog vremena u slučaju nastanka požara i gašenja požara ili u slučaju spašavanja imovine nakon gašenja požara ako je time nastala lakša posljedica za život i zdravlje radnika i/ili imovinu.

VI. DUŽNOSTI RADNIKA U SLUČAJU NASTANKA POŽARA

Članak 125.

Svaki radnik koji prvi opazi neposrednu opasnost od nastanka požara ili opazi požar dužan je ukloniti opasnost odnosno ugasiti požar, ako to može uraditi bez opasnosti za sebe ili drugu osobu. Ako radnik to ne može učiniti, dužan je odmah obavijestiti ostale radnike i najbližu vatrogasnu postrojbu radi početka akcije gašenja požara.

Prilikom dojava o nastalom požaru radnik treba dati sljedeće podatke:

- ime i prezime i broj telefona s kojeg se javlja,
- mjesto (lokaciju) i najbliži pristup vatrogasnim vozilima,
- da li je požar u građevini ili na otvorenom prostoru,
- vrstu materijala koji gori (tekućina, plin, drvo, plastika, guma i sl.),
- da li u požaru ima ozlijeđenih.

Članak 126.

Prije napuštanja radne prostorije i početka gašenja požara svaki radnik na svom radnom mjestu mora:

- isključiti električnu struju,
- zatvoriti dovod plina,
- iznijeti na sigurno mjesto, ako je moguće, boce s plinom ili posude sa zapaljivim tekućinama,
- izvesti na siguran prostor motorna vozila,
- spriječiti nastanak panike prilikom izlaska iz radnih prostorija.

Članak 127.

Odgovorna osoba za zaštitu od požara čim sazna za požar, utvrđuje koje se sve mjere moraju poduzeti glede upotrebe sredstava i opreme za gašenje požara, organizacije gašenja, evakuacije i spašavanja, traženja pomoći u slučaju ozlijeđenih osoba i sl. Također preuzima vođenje akcije gašenja požara do dolaska vatrogasne postrojbe.

Kao voditelj akcije gašenja požara, dužna je osigurati da se na mjesto požara donesu raspoloživi i odgovarajući aparati za gašenje požara te druga oprema koja može koristiti za gašenje požara.

Prilikom akcije gašenja na mjestu požara smije se nalaziti samo potreban broj radnika.

Radi smanjenja štete mora se voditi briga da se izbjegne nepotrebno prolijevanje vode po predmetima i inventaru, te da se uklone materijali koji bi mogli biti oštećeni širenjem požara.

Članak 128.

Nakon završetka akcije gašenja požara, odgovorna osoba zajedno sa voditeljem akcije gašenja dužna je:

- na mjestu požara osigurati dežurstvo u potrebnom vremenskom trajanju radi sprječavanja ponovnog požara,
- osigurati dežurstvo na mjestu požara do dana , ako je požar ugašen tijekom noći,
- dežurnom tijekom dežurstva osigurati potrebnu vatrogasnu opremu i sredstva za gašenje požara.

VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 129.

U slučaju nesuglasja oko provedbe ovog Pravilnika pravo tumačenja ima ravnatelj ustanove.

Članak 130.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika donose se na način propisan za njegovo donošenje.

Članak 131.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave na oglasnoj ploči Ustanove.

**Sanacijska upraviteljica
Opće bolnice Virovitica
dr. sc. Marijana Živko, dr. med.**

Urbroj:2189-43-01-16356/1
Virovitica, 20. rujna 2013. godine

Ovaj Pravilnik donesen je i objavljen na oglasnoj ploči Ustanove dana 20. rujna 2013. godine, a stupio je na snagu 28. rujna 2013. godine

**Sanacijska upraviteljica
Opće bolnice Virovitica
dr. sc. Marijana Živko, dr. med.**

PRILOZI PRAVILNIKA:

VOĐENJE EVIDENCIJA

Pored svega navedenog pravna osoba Ustanove, u zavisnosti od uređaja, postrojenja i instalacija koje posjeduje treba voditi slijedeće evidencije:

- rješenje MUP - a o kategorizaciji objekta (u prilogu),
- evidencija o nastavi i osposobljavanju radnika za zaštitu od požara,
- evidencija o nastalim požarima i akcidentima,
- evidencija o održavanju vatrogasnih aparata (u prilogu),
- evidencija o ispitivanju stabilnih sustava za dojavu i gašenje požara,
- evidencija o ispitivanju plinskih instalacija i plinskih trošila,
- evidencija o ispitivanju električne instalacije i potrošača, te panik rasvjete i rasvjete za nuždu,
- evidencija o čišćenju i održavanju dimovodnih kanala,
- evidencija o ispitivanju gromobrana,
- evidencija o čišćenju klimatizacijskih i ventilacijskih kanala,
- evidencija o inspekcijskom nadzoru,
- evidencija o provedenim sankcijama,
- evidencija o izdanim odobrenjima za obavljanje poslova zavarivanja i srodnih poslova,
- evidencija o vrsti, broju i stanju vatrogasne tehnike

U svaku evidenciju potrebno je upisati podatke o ovlaštenoj osobi, pravnoj osobi ili obrtniku, koji obavljaju usluge iz područja evidencije, adresu, broj telefona, matični broj Ustanove MBS ili JMBG i druge važnije podatke.

Broj potrebnih JG prema površini požarnog sektora i požarnoj opasnosti

Površina požarnog sektora do (m2)	Požarna opasnost		
	manja	srednja	velika
50	6	12	18
100	9	18	27
200	12	24	36
300	15	30	45
400	18	36	54
500	21	42	63
600	24	48	72
700	27	54	81
800	30	60	90
900	33	66	99
1000	36	72	108
na svakih daljnjih 250	6	12	18

Potreban broj vatrogasnih aparata prema vrsti vozila :

Vrsta vozila	Vrsta i veličina aparata
Osobno vozilo "Citroen" C5	prah ABC - 2 kg
Osobno vozilo "Citroen" AX 1,1	prah ABC - 2 kg
Osobno vozilo "Citroen" Berlingo	prah ABC - 2 kg
Kombi vozilo "Citroen" Jamper	prah ABC - 2 kg

PLAN I PROGRAM OSPOSOBLJAVANJA RADNIKA

Svaki radnik prije rasporeda na radno mjesto mora proći osnovno osposobljavanje od minimalno 8 školskih sati na način i po programu utvrđenom Pravilnikom o programu i načinu osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenja požara i spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom ("Narodne novine", broj 61/94).

Teoretski dio sadrži:

a) Osnovni pojmovi o gorenju tvari koje se nalaze u pogonima s kojima zaposlenik neposredno ili posredno dolazi u doticaj:

- podjela tvari s obzirom na gorivost, te njihova agregatna stanja;
- uvjeti koji moraju biti ispunjeni za nastanak eksplozivne smjese (donja i gornja granica eksplozivnosti);
- uvjeti koji moraju biti ispunjeni za nastanak gorenja te širenje požara;
- produkti koji nastaju kao posljedica gorenja (njihov utjecaj na čovjeka te dužina izvrgnutosti bez štetnih posljedica i drugo),

a) Sredstva kojima se može ugasiti požar zapaljivih tekućina i plinova:

- voda, pjena, CO₂, prah, halon, priručna sredstva te njihova učinkovitost pri gašenju;
- mjere koje je neophodno poduzeti pri gašenju da ne dođe do ozljeda.

a) Oprema i uređaji za gašenje i dojavu požara koji su instalirani u pogonima:

- ručni aparati za početno gašenje požara (prijenosni i prijevozni) te njihova primjena;
- hidrantska mreža, unutarnja i vanjska, s priborom (mlaznice, cijevi, razdjelnice, ključevi za cijevi i hidrante) te njihova primjena u slučaju požara;

a) Gašenje požara u specifičnim uvjetima:

- na električnim instalacijama;
- na zapaljivim tekućinama i plinovima;
- na zapaljenoj osobi;
- na motornom vozilu (osobnom ili teretnom ili cisterni koja prevozi opasne tvari);

Praktični dio osposobljavanja obuhvaća:

- rukovanje prijevoznim i prijenosnim vatrogasnim aparatima (gašenje tipskog požara s vatrogasnim aparatom napunjenim prahom i CO₂);
- rukovanje opremom za gašenje požara postavljenom uz vanjsku i unutarnju hidrantsku mrežu (gašenje požara vodom i pjenom).

RASPORED RUČNIH I PRIJEVOZNIH VATROGASNIH APARATA

Građevina (prostor)	Klasa požara A,B,C,D	Požarno optere- ćenje (GJ/m ²)	Površina pro- storije (m ²)	Broj vatrogasnih aparata po vrstama										
				S 6	S 9	CO2-5	V-9	PH-9	HAL-6	2x CO2-10	S 50	S 100	HAL 50	PH 50

Voditelj upisnika :
